

ביום עשות ה' אלהים ארץ
ושמים.

השתטח רבי חייא בארץ ונשק
את העפר, וככה ואמר: עפר,
עפר, כמה אתה קשה ערף, כמה
אתה בחצפה, שכל מחמדי העין
ירקבו בך, כל עמודי אורות
העולם תאכל ותשחק. כמה אתה
חצוף, המאור הקדוש (רשב"י)
שהיה מאיר את העולם, השליט
הגדול שממנה, שזכותו מעמידה
את העולם, ירקב בך. רבי
שמעון, אור המאור, אור
העולמות, אתה נרקב בעפר
ואתה מקים ומנהיג את העולם.
השתומם וגע אחד, ואמר: עפר,
עפר, אל תתגאה, שלא ימסרו
בך עמודי העולם, שהרי רבי
שמעון לא ירקב בך.

קם רבי חייא והיה בוכה. הלך
ורבי יוסי עמו. מאותו היום
התענה ארבעים ימים לראות את
רבי שמעון. אמרו לו, אינך
רשאי לראות אותו. בכה
והתענה ארבעים ימים אחרים,
הראו לו במחזה את רבי שמעון
ורבי אלעזר בנו שהיו עוסקים
בדבר הזה שאמר רבי יוסי, והיו
כמה אלפים שומעים לדבורו.
בינתיים ראה כמה כנפים גדולות
עליונות, ומעלים עליהם את רבי
שמעון ואת רבי אלעזר בנו,
ועולים לשיבת הרקיע, וכל אלו
הכנפים היו מחכות להם. ראה
שחוזרים ומתחדשים ומאירים
יותר מהאור של זיו השמש.

פתח רבי שמעון ואמר, יבנס
רבי חייא ויראה כמה שעתיד
הקדוש-ברוך-הוא לחדש את
פני הצדיקים לעתיד לבא. אשרי
הוא מי שנכנס לכאן בלי בושה,
ואשרי מי שעומד באותו העולם
כעמוד חזק בכל. וראה שהיה
נכנס ועומד רבי אלעזר, ושאר
העמודים שיושבים שם. והוא

אשתלים. הָדָא הוּא דְכָתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ
אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

אשתטח רבי חייא בארעא ונשק לעפרא,
ובכה ואמר עפרא עפרא כמה את
קשי קדל, כמה את בחציפו. דכל מחמדי
עינא יתבלון בך, כל עמודי נהורין דעלמא
תיכול ותידוק. כמה את חציפא, בוצינא
קדישא דהנה נהיר עלמא, שליטא רברבא
ממנא דזכותיה מקיים עלמא אתבלי בך. רבי
שמעון נהירו דבוצינא נהירו דעלמין אנת
בלי בעפרא ואנת קיים ונהג עלמא. אשתומם
רגעא חדא, ואמר עפרא עפרא לא תתגאי
דלא יתמסרון בך עמודין דעלמא דהא רבי
שמעון לא אתבלי בך.

קם רבי חייא והנה בכי. אזל ורבי יוסי
עמיה. מההוא יומא אתעני ארבעין
יומין למחמי לרבי שמעון. אמרו ליה לית
אנת רשאי למחמי ליה. בכה ואתעני ארבעין
יומין אחרנין. אחזיאו ליה בחזווא לרבי
שמעון ורבי אלעזר בריה, דהוו לעאן במלה
דא דאמר רבי יוסי, והוו כמה אלפין צייתין
למלו ליה. אדהכי חמא כמה גדפין רברבין
עלאין וסליקו עלייהו רבי שמעון ורבי
אלעזר בריה וסליקו למתיבתא דרקיעא, וכל
אלין גדפין הוו מחפאן להו. חמא דמתהדרן
ומתחדשן בזיוון ונהירו יתיר מנהורא דזיוא
דשמשא.

פתח רבי שמעון ואמר ייעול רבי חייא
וליהמי בכמה דזמין קדשא בריך
הוא לחדתא אנפי צדיקייא לזמנא דאתי.
זפאה איהו מאן דעאל הכא בלא כסופא,
וזפאה מאן דקאים בההוא עלמא כעמודא

היה מתביש, והשמיט את עצמו, ונכנס וישב לרגלי רבי שמעון. יצא קול ואמר: הנמך עיניך ואל תרים ראשך ואל תסתפל. הנמך עיניו וראה אור שמאיר למרחוק. חזר הקול כמקדם ואמר: עליונים טמונים נסתרים, פקוחי העין, אותם שמשוטטים בכל העולם, הסתפלו וראו! תחתונים (נ"א תנאים) לשנים נסתרים בחוריהם התעוררו!

מי מכס שהופכים חשך לאור וטועמים מר למתוק טרם בואם לכאן? מי מכס שמחפים בכל יום לאור שמאיר בשעה שהמלך פוקד את האילה, ומתכבד ונקרא מלך מפל מלכי העולם? מי שלא מצפה לזה בכל יום באותו העולם - אין לו כאן חלק!

ביתנים ראה פמה מן החברים סביבו, כל אותם העמודים שקיימים, וראה שמעלים אותם לשיבת הרקיע. אלו עולים ואלו יורדים. ומעל כלם ראה בעל הכנפים שהיה בא, והוא נשבע שבועה ששמע מאחורי הפרגוד, שהמלך פוקד בכל יום וזוכר את האילה ששוככת לעפר, ובעט בעיטות באותה שעה בשלש מאות ותשעים רקיעים, וכלם מפחדים ורועדים לפניו. ומוריד על זה דמעות, ונופלות אותן הדמעות הרותחות כאש לתוך הים הגדול, ומאותן הדמעות עומד אותו הממנה של הים, ומתקנים ומקדש את שמו של המלך הקדוש, ומקבל עליו לבלע את כל מימי בראשית וכונס אותם לתוכו בשעה שיתקבצו כל העמים על העם הקדוש, ויתיבשו המים, ויעברו ביבש.

תקיף בכלא. וחמא דהוה עאל, והוה קם רבי אלעזר ושאר עמודין דיתבין תמן. והוא הוה כסיף ואשמיט גרמיה ועאל ויתיב לרגלוי דרבי שמעון.

קלא נפק ואמר מאיך עינך. לא תזקוף רישך, ולא תסתפל. מאיך עינוי וחמא נהורא דהוה נהיר למרחוק. קלא אהדר כמלקדמין ואמר עלאין טמירין סתימין פקיחי עינא אנון דמשטטין בכל עלמא אסתפלו וחמו. תתאין (נ"א תנאין) דמיכין סתימין בחוריהון אתערו.

מאן מנכוז די חשוכא מהפכן לנהורא וטעמין מרירא למתקא עד לא ייתון הכא. מאן מנכוז דמחפאן בכל יומא לנהורא דנהיר בשעתא דמלפא פקיד לאילתא ואתיקר ואתקרי מלפא מפל מלכין דעלמא. מאן דלא מצפה דא בכל יומא בההוא עלמא, לית ליה חולקא הכא.

אדהכי חמא כמה מן חבריאי סחרניה כל אנון עמודין דקיימין. וחמא דסליקו לון למתיבתא דרקיעא. אלין סלקין ואלין נחתין, ועילא דכולהו חמא מארי דגדפי דהוה אתי והוא אומי אומאה דשמע מאחורי פרגודא דמלפא מפקד בכל יומא ודכיר לאילתא די שכיבת לעפרא, ובעט בעיטין בההוא שעתא בתלת מאה ותשעין רקיעין, וכלהו מרתתין וזעין (דף ד ע"ב) קמיה. ואוריד דמעין על דא, ונפלי אנון דמעין רתיחין פאשא לגו ימא רבא, ומאנון דמעין קאים ההוא ממנא דימא ואתקיים וקדיש שמייה דמלפא קדישא וקביל עליה למבלע כל מימיו דבראשית ויכנוש להו לגויה בשעתא דיתכנשוין כל עממיא על עמא קדישא, וינגבוין מיא, ויעברוין בנגיבו.